

№130 (20145) 2012-рэ илъэс БЭРЭСКЭЖЪЫЙ БЭДЗЭОГЪУМ и 11

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэмрэ и Правительствэрэ ягъэзет

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэу

Ыльэгьугьэм осэшІу

Тхьакіущынэ Аслъан Къокіыпіэм щыпсэурэ лъэпкъ-хэм яискусствэ и Къэралыгъо музей и Темыр-Кав-каз къутамэу Мыекъуапэ дэтым тыгъуасэ щыіагъ. Урысыем имызакъоу, Европэм щызэлъашіэрэ сурэтышізу Кіыщэ Мухьадин иіофшіагъэхэм якъэ-гъэлъэгъонэу мыщ къыщызэіуахыгъэм республикэм ипащэ нэіуасэ зыфишіыгъ.

КІыщэ Мухьадин Къэбэртэе-Бэлькъар Республикэм щыщ, ау ильэс пчьагьэ хьугьэу ІэкІыбым щэпсэу. Джырэ уахьтэ Испанием ит къалэу Кадисе дэс. Иэкспозициехэр тикъэралыгъо имызакъоу, Европэм ит къэлэ зэфэшъхьафхэм къащагъэлъэгъуагъх, специалистхэм ащ осэшхо афашІыгъ, Лондон Іоф щишІагъ. Сэнаущыгъэ зыхэлъ сурэтышІ ныбжыкІэхэм ІэпыІэгъу афэхъу, ригъэджагъэхэм ащышхэм Урысыем, Англием, Испанием ІофащашІэ. Пчъагъэрэ шІушІэ Іофтхьабзэхэр зэхишагъэх. ахэм

къакіэкіорэ ахъщэр щыіэныгъэм чіыпіэ къин ригъэуцогъэ ціыфхэм афитіупщыгъ.

Ыпштык із зигугы ктышыны музеим идиректору Кушту Нэфсэт ктылыным хэхыгты сурэтхэм нахы игтык іотыгыу ктытегущы із гызей.

тьэх, специалистхэм ащ осэшхо афашІыгь, Лондон Іоф щишІагь. Сэнаущыгьэ зыхэль сурэтышІ ныбжыкІэхэм ІэпыІэгьу афэхьу, ригъэджагъэхэм ащыщхэм Урысыем, Англием, Испанием Іоф ащашІэ. Пчьагъэрэ шІушІэ Іофтхьабзэхэр зэхищагъэх, ахэм — Адыгэ лъэпкъым икІэлэ пІугъэу, зэльашІэрэ сурэтышІэу КІыщэ Мухьадин икъэгъэльэгьон нэу Мыекъуапэ къыщызэІуахыгъэм сигуапэу сыкъеблэгъагъ ыкІи сшІогъэшІэгъонэу сепльыгъ, — къыІуагъ ТхьакІущынэ Аслъан. — Европейскэ ста-

тус зиІэ сурэтышІхэм ар ащыщ, тикъэралыгъо имызакъоу, ІэкІыбыми лъытэныгъэшхо къыщыфашІы. СурэтышІхэм, тхакІохэм, искусствэм пылъхэм, интеллигенцием зэрэпсаоу нахътынаІэ атедгъэтын фаеу сэльытэ. Ар къыдэтльытэзэ, амалэу щыІэмкІэ ахэм ІэпыІэгъу тафэхъу. ГущыІэм пае, тиартистхэр, ансамблэхэр гастроль зэрэкІощтхэ ахъщэр афэтэтІупщы, агу къыдэтщэеным тыпыль, тапэкІи

арэущтэу щытыщт. СурэтышІ-модельер цІэрыІоу СтІашъу Юрэ иІофшІагъэхэм якъэгъэлъэгьонэу мы музей дэдэм къыщызэІуахыгъэм АР-м и ЛІышъхьэ нэужым еплъыгъ, осэшІуи фишІыгъ.

ТХЬАРКЪОХЪО Адам.

Адыгеим и Эпы Эгъу Адыгеим и Лышъхьэу Тхьак ущынэ Аслъан пшъэ-

Адыгеим и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъан пшъэрылъ зэрафишіыгъэм тетэу Краснодар краим ичіыпіэхэу псым анахьэу зэрар зэрихыгъэхэм тыгъуасэ щыіагъэх АР-м и Премьер-министрэу Къумпіыл Мурат, АР-м и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхьаматэ игуадзэу Іэщэ Мухьамэд ыкіи АР-м и Ліышъхьэ иіэпыіэгъоу Къонэ Заур.

Адыгеим иліыкіохэм Крымскэ зэіукіэгъу щыдыряіагъ Краснодар краим игубернаторэу Александр Ткачевым. Республикэм тапэкіэ гъунэгъу шъолъырым Іэпыіэгъоу ритын ылъэкіыщтыр зыфэдизыр зэіукіэгъум илъэхъан агъэнэфагъ. Александр Ткачевыр Адыгеим и Ліышъхьэу Тхьакіущынэ Аслъанрэ республикэм ис ціыфхэмрэ Іэпыіэгьоу къаратыгъэм пае зэрафэразэр араіожьынэу къялъэіугъ.

Шъугу къэтэгъэк ыжьы: бэдзэогъум и 7-м Адыгеим ик ыхи нэбгырэ 44-рэ, техникэ 18 тхьамык агьо къызщыхъугъэ чып ым

нэсыгъэх.

МЧС-м и ГъэІорышІэпІэ шъхьаІэу Адыгэ Республикэм щыІэм къызэрэщаІуагъэмкІэ, зыпкъ игъэуцожьын ІофшІэнхэр зэшІо-хыгъэнхэм, гъомылапхъэхэр ыкІи псэолъапхъэхэр аІэкІагъэ-хьанхэм пае Крымскэ иоперативнэ штаб техникэ гъэнэфагъэмрэ цІыфхэмрэ республикэм ращыхи нагъэсыгъэх.

Адыгеим и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан пшъэрылъ зэрафишІыгъэм тетэу республикэм имуниципальнэ образование пстэуми шІушІэ ІэпыІэгъур зыщаштэщт пунктхэр ыкІи ахъщэр зыдагъэкІощт расчетнэ счетхэр къащызэІуахыгъэх.

Краснодар краим щыпсэурэ цІыфхэу къинышхо къызыфыкьокІыгъэхэм ахъщэ ІэпыІэгъу афэтІупщыгъэнымкІэ Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэрэ Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинетрэ я Администрацие къызэГуихыгъэ счетым иреквизитхэр

385000, г. Майкоп, ул. Пионерская, 199 счет 40302810100002000030 Получатель: УФК по Республике Адыгея (Администрация Главы Республики Адыгея и Кабинета Министров Республики Адыгея л/счет 05762000430) Банк получателя: ГРКЦ НБ Респ. Адыгея Банка России г.Майкоп БИК 047908001 ИНН 0105014064, КПП 010501001 ОКОНХ 97400, ОКПО 18095490 (мы къыкІэльыкІорэ гущыІэхэр тешъутхэнхэ фае) добровольное пожертвование пострадавшим от паводков в Краснодарском крае.

Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ ипресс-къулыкъу

Апэу зыфэзыщэигъэхэм ащыщ

Илъэсэу тызыхэтым, бэдзэогъум и 7-м, тигъунэгъу Краснодар краим ошІэ-дэмышІагъэ зыхэлъ тхьамыкІэгьошхоу къыщыхьугъэм тикъэралыгъо щыпсэурэ цІыфхэр лъэшэу зэридзагъэх. Охътэ кІэкІым къыкІоцІ псэу къэкІуагъэм цІыфхэр хэкІодагъэх, бэхэм ямылъку чІанагъ, псэупІэхэм яинфраструктурэ зэрарышхо рихыгъ. Анахьэу псым зиягъэ ригъэкІыгъэр къалэхэу Крымск, ГеленджикыкІи Новороссийск арых.

А чІыпІэхэм ащыІагь Урысые Федерацием и Президентэу Владимир Путиныр. ТхьамыкІагьо къызфыкъокІыгъэ цІыфхэм ІэпыІэгъу зэрафэхъущтхэр, псэупІэхэр, инфраструктурэр псын-

кІ у зэрэзэтырагъэуцожыщтхэр къэралыгъом ипащэ къы Іуагъ.

ЧІьпПэ къин ифэгъэ цІыфхэм апэу ІэпыІэгъу афэхъугъэхэм ащыщ Адыгеир. АР-м и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан иунашъокІэ псыр къызыкІэогъэ чІыпІэхэм республикэ МЧС-м испециалистхэр, хэушъхьэфакІыгъэ техникэр агъэкІуагъэх. Гуманитар ІэпыІэгъур угъоигъэным фэшІ республикэм имуниципальнэ образованиехэм зэкІэми пунктхэр къащызэІуахыгъэх.

Бэдзэогъум и 9-м республикэм икІыгъэ апэрэ гуманитар ІзпыІэгъур псыр зыкІэогъэ псэупІэхэм афащагъ. Ащ къыдыхэльытагъэх цІыфхэм джырэ уахътэ нахь ящыкІэгъэ псыр,

нэмыкІхэр (машинэ хьылъипшІым зэрарыфэу), хэушъхьафыкІыгъэ техникэр.

— АР-м и ЛІышъхьэу Тхьа-кІущынэ Аслъан пшъэрылъэу къытфигъэуцугъэм диштэу апэрэ гуманитар ІэпыІэгъур тигъунэгъу Краснодар краим фэттІупщыгъ, ищыкІагъэ хъумэ, тапэкІи ар лъыдгъэкІотэщт, — кыыІуагъ АР-м и Премьер-министрэ игуадзэу Алексей Петрусенкэм.

ОшІэ-дэмышІэ тхьамыкІагьоу къэхьугьэм зэрар зэрихыгъэхэм ІэпыІэгьу аратыным фэшІ расчетнэ счет гъэнэфагъэ къызэ-Іуахыгъ. ЦІыфхэм тишІуагъэ ядгъэкІын зыІорэ пстэуми ащ ахьщэ рагъэхьан алъэкІыщт.

(Тикорр.).

Зызэрагъэпсэфырэр ауплъэк Іугъ

и Премьер-министрэу КъумпІыл Мурат зипэщагъэхэр республикэм и ЛІышъхьэу ТхьакІущынэ Аслъан пшъэрылъ зэрафишІыгъэм тетэу хы ШІуцІэ Іушъом щыІэ кІэлэцІыкІу лагерэу «Нептун» зыфиІоу республикэм икІыгъэ кІэлэцІыкІухэм зызщагьэпсэфырэм бэдзэогъум и 9-м щыІагъэх. Премьер-министрэм игъусагъэх Адыгэ Республикэм и Къэралыгьо Совет — Хасэм и Тхьаматэ игуадзэу Іэщэ Мухьамэд ыкІи АР-м и ЛІышъхьэ иІэпыІэгъоу Къонэ Заур.

КъумпІыл Мурат кІэлэцІыкІу учреждением иІофхэм язытет ышъхьэкІэ уасэ фишІыгъ ыкІи мыщ зыщызгъэпсэфыхэрэмкІэ щынагъо гори зэрэщымыІэр ыгъэунэфыгъ.

Лагерым ипащэхэм къызэра-Іуагъэмкіэ, хы ШІуціэ Іушъом къыщыхъугъэ гумэкіыгъом, псыр къызэрэдэкіыгъэм санитарием ылъэныкъокіэ зэрар къыхьыгъэп, гъэпсэфыпіэ учреждением иІофшіэн къызэтеуцуагъэп.

ПсэупІэхэу Лермонтовэмрэ Новомихайловскэмрэ азыфагу ит кІэлэцІыкІу учреждением ятІонэрэ сменэр мы мафэхэм щаухы, бэдзэогъум и 15-м къыщегъэжьагъэу купыкІэ къэкІощт. Специалистхэм зэрагъэунэфыгъэмкІэ, санитарием ишапхъэхэмкІэ гумэкІыгъо зи щыІэп.

Адыгэ Республикэм и Лышъхьэ ипресс-къулыкъу

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэ ихэдзын ехьыліагъ

Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием игражданхэр хэдзынхэм ыкІи референдумым ахэлэжьэнхэмкІэ фитыныгъэу яІэхэм яхьылІагъ» зыфиІорэм ия 28-рэ статья ия 4-рэ ыкІи ия 13-рэ пунктхэм, Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие ехьылІагъ» зыфиІорэм ия 10-рэ статья на 1-рэ Іахь, Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэ ихэдзынэу шъэф шІыкІэм тетэу голосованиер зыщыкІуагъэм икІ эуххэм язэфэхьысыжьынк Іэ лъытэк Іо комиссием изэхэсыгъо ипротоколэу N 3-м атегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмк Гэ и Гупчэ комиссие унашьо ешІы:

1. Адыгэ Республикэм хэдзынхэмк Іэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэу Сэмэгу Нурбый Амэрбый ыкъор

хэдзыгъэнэу.

2. Мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм» ыкІи Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иофициальнэ сайт къарыгъэхьэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэу СЭМЭГУ Нурбый Адыгэ Республикэм хэдзынхэмк Іэ и Гупчэ комиссие исекретарэу ХЬЭЦІЭЦІЭ Фатим

къ. Мыекъуапэ, бэдзэогъум и 9, 2012-рэ илъэс N 1/1-6

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэ игуадзэ ихэдзын ехьылІагъ

Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием игражданхэр хэдзынхэм ыкІи референдумым ахэлэжьэнхэмкІэ фитыныгъэу яІэхэм яхьылІагъ» зыфиІорэм ия 28-рэ статья ия 8-рэ ыкІи ия 13-рэ пунктхэм, Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм хэдзынхэмк э и Гупчэ комиссие ехьылІагь» зыфиІорэм ия 10-рэ статья ия 2-рэ Іахь, Адыгэ Республикэм хэдзынхэмк э и Гупчэ комиссие и Тхьаматэ игуадзэ ихэдзынэу шъэф шІыкІэм тетэу голосованиер зыщыкІуагъэм икІэуххэм язэфэхьысыжьынкІэ лъытэкІо комиссием изэхэсыгьо ипротоколэу N 3-м атегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие унашъо ешІы:

1. Адыгэ Республикэм хэдзынхэмк э и Гупчэ комиссие и Тхьаматэ игуадзэу Казыханов Фанюс Раис ыкьор хэдзыгъэнэу.

2. Мы унашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм» ыкІи Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иофициальнэ сайт къарыгъэхьэгъэ-

> Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэу СЭМЭГУ Нурбый Адыгэ Республикэм хэдзынхэмк Гэ и Тупчэ комиссие исекретарэу ХЬЭЦІЭЦІЭ Фатим

къ. Мыекъуапэ, бэдзэогъум и 9, 2012-рэ илъэс N 1/2-6

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иунашъу

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкіэ и Гупчэ комиссие исекретарь ихэдзын ехьыліагъ

Федеральнэ законэу «Урысые Федерацием игражданхэр хэдзынхэм ыкІи референдумым ахэлэжьэнки медоІифив «алаІльахк мехеІк усьтынытыф єІммех 28-рэ статья ия 8-рэ ыкІи ия 13-рэ пунктхэм, Адыгэ Республикэм и Законэу «Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие ехьылІагъ» зыфиІорэм ия 10-рэ статья ия 2-рэ Іахь, Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие исекретарь ихэдзынэу шъэф шІыкІэм тетэу голосованиер зыщыкІуагъэм икІэуххэм язэфэхьысыжьынкІэ льытэкІо комиссием изэхэсыгъо ипротоколэу N 4-м атегъэпсыхьагъэу Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие унашьо ешІы:

1. Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие исекретарэу ХьэцІэцІэ Фатимэ Зауркъан ыпхъур хэдзыгъэнэу.

2. Мы унашьор гъэзетхэу «Советскэ Адыгеим», «Адыгэ макъэм» ыкІи Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие иофициальнэ сайт къарыгъэхьэгъэнэу.

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэу СЭМЭГУ Нурбый Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие исекретарэу ХЬЭЦІЭЦІЭ Фатим

къ. Мыекъуапэ, бэдзэогъум и 9, 2012-рэ илъэс N 1/3-6

ІОНЫГЪУ-2012 ▮

Лэжьыгъэм иІухыжьын падзэжьыгь

Адыгеим мэкъу-мэшымкІэ и Министерствэ къызэритыгъэмкІэ. мэфищэу блэк Іыгъэм къык Іоц І республикэм ирайонхэм Іоныгъом щападзэжьыгъ. А мэфищым бжыхьэ лэжьыгъэ гектар мини 4-м фэдиз хьазыр Іуахыжьыгъ. А ІофшІэныр зэкІэ районхэм (Тэхъутэмыкъое районыр хэмытэу) ащагъэцэк Гагъ. Ахэм мэфищым ащаГуахыжьыгъэ гектар пчъагъэр: Джаджэр — 1800-рэ фэдиз, Кощхьаблэр — 900-м ехьу, Красногвардейскэр | — 130-м фэдиз, Мыекъуапэр — 200, Теуцожьыр — 100-м ехъу, | Шэуджэныр — 300-м фэдиз. Рапсэу къагъэк ыгъэм щыщ гектар 300-м ехъу а мэфищым къыкІоцІ республикэм щыІуахыжьыгъ.

Тыгъуасэ ехъул эу республикэм пстэумк и щы Гуахыжын фэегъэ бжыхьэсэ гектар мин 78,5-м фэдиз хьазырым щыщэу аугъоижьыгъэр гектар мин 24-м ехьугъ, ар пстэумк и Іуахыжьын фаем ипроцент 34-рэ. Бжыхьасэхэм къатыгъэу хьамэхэм къатехьагъэр тонн мин 70,5-м фэдиз.

Хьэ гектар мин 13,5-м ехъурэм щыщэу тыгъуасэ нэс Іуахыжынгыр гектар мин 11-м ехьугь. Ащ гектар тельытэу центнер 25,7-рэ къырахи, пстэумкІи тонн мин 28,4-рэ фэдиз къахьыжьыгъ. Бжыхьэ коц гектар мин 64,6-м къехьоу аугъоижын фаем щышэу бэдзэогьум и 10-м ехъул у Іуахыжынгыр гектар мин 11-м къехъу. Гектар телъыт у коцым центнер 34,1-рэ

къырахи, тонн мин 71,5-м ехъу пстэумк и къахыжьыгъ. Ощхэу бэрэ къещхыгъэхэм чІыгулэжьхэм къиныгъуабэ къафихьыгъэми, зыгъэгушІонхэу ащ халъагъорэр лэжьыгъэу къахьыжьырэм изытет зэрэмыдэир ары. ЕтІани лэжьыгъэр къэзыгъэкІыхэрэм гугъапІэ къареты хьэу ыкІи коцэу аугъоижьырэм ыуасэ зэрэмымакІэм. Мэкъу-мэщымкІэ Министерствэм къызэрэщаГуагъэмкГэ, къалэу Новороссийскэ икъухьэуцупГэ лэжьыгъэу рагъэуал Іэрэм изы килограммк Іэ соми 8 къараты. ХъызмэтшІапІэхэу лэжьыгъэр зыщы Іуахыжьыхэрэм зы килограммыр соми 7,5-м нэскІэ ащащэфы. Рапсыми осэ дэгъу къыфашты, ащ изы килограмм соми 9-м щегъэжьагъэу 20-м нэскІэ ащэфы. Ащ фэдэ уасэкІэ лэжьыгъэу къахьыжьырэр зэкІэ зыІуагъэкІыкІэ, мэкъумэщышІэ хъызмэтшІапІэхэм яэкономикэ нахь агъэпытэным иамал аІэкІэлъы хъущт.

ЛІЭХЪЎСЭЖЪ Хьаджэрэтбый.

АР-м ХЭДЗЫНХЭМКІЭ И ГУПЧЭ КОМИССИЕ

Сэмэгу Нурбый хадзыгъ

Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссиеу джырэ нэскІэ Іоф зышІагъэм пІальэу иІагъэр зэрикІырэр къыдалъытэзэ, хэдзын фитыныгъэ зиІэхэу ащ хэтыщт нэбгырэ 12-р гъэнэфэгъэным нахь пасэу фежьэгъагъэх. Законхэм къызэраІорэмкІэ, ащ хагъэхьащтхэм азыныкъо Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэм еухэсы, адрэ ныкъор Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ унашъокІэ егьэнафэх. Ащ фэдэ унашьо Парламентым жьоныгъуакІэм и 30-м ышІыгъагъ, Адыгэ Республикэм и ЛІышъхьэ мэкъуогъум и 21-м къыдигъэкІыгъагъ. Джащ тетэу зэхащэгьэ комиссиякІэм бэдзэогьум и 9-м, зэхэшэн Іофыгьохэм яхьылІэгъэ апэрэ зэхэсыгъо иІагъ. Мыщ щыхадзыгъэх Адыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие и Тхьаматэ, ащ игуадзэ ыкІи секретарыр.

Зэхэсыгъом иІофшІэн хэлэжьагъэх УФ-м и ЦИК хэтэу Сиябшах Шапиевыр, Адыгэ Республикэм и Президент ыкІи Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет я Администрацие ипащэу Владислав Федоровыр, Парламентым и Комибода, блэкІыгъэ пІалъэм АР-м

и ЦИК и Тхьамэтагъэу Хъут Юрэ, Адыгэ Республикэм итерриториальнэ хэдзэк Іо комиссиехэм ятхьаматэхэр, нэмыкІхэу рагъэблэгъагъэхэр.

Законым зэригъэнафэрэм тетэу, хэдзынхэмкІэ Гупчэ комиссием и Тхьаматэ хадзыфэкІэ зэхэсыгъор зэрещэ комиссием анахыжъэу хэтым. Ащ тегъэпсык Іыгъэу тхьамэтагьор зэрихьагъ ЦИК-м итхьаматэ игуадзэу Іоф зышІэштыгъэ Фанюс Казыхановым. Ащ къызэриІуагъэмкІэ, УФ-м исубъект хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие итхьаматэу агъэнэфэщтым икандидатурэ Урысые Федерацием и ЦИК къегъэлъагъо ыкІи ащ ыцІэ къеІогъэным фэшІ гущыІэр ритыгъ УФ-м и ЦИК илІыкІоу Сиябшах Шапиевым.

Аш Алыгэ Республикэм хэдзынхэмкІэ и Гупчэ комиссие итхьамэтэ ІэнатІэкІэ Сэмэгу Нурбый Амэрбый ыкъом ыцІэ къыриЈуагъ ыкІи ащ щыІэныгъэ гъогоу къыкІугъэм кІэкІэу къытегущы Іагъ. Нурбый Адыгеим щызэльашІэрэ цІыф. Къэралыгьо Советым — Хасэм идепутатэу къыхэкІыгъ, ащ илІыкІоу ФедерациемкІэ Сове- кІэм ыкІуачІэ изэу бжыхьэм тым щыІагъ, Адыгеим исатет итхьаматэу Александр Ло- тыуш Унэу Москва щы Іэм хьазырыщт. ипэщагъ, банкым ыкІи нэмыкІ

чІыпІэхэм Іоф ащишІагъ, пэщэ ІэнатІэхэр зехьэгъэнхэмкІэ опытышІу иІ. ЗыцІэ къыриІуагъэр хэдзынхэмкІэ Гупчэ комиссием итхьаматэу хэдзыгъэным комиссием хэтхэм къыдырагъэштэнэу къяджагъ.

Законым зэригъэнафэрэм тетэу, апэ къэлъытэк Іо комиссиер хадзыгъ. Хэдзынхэр зэхэдехостифоІ спып мехнестеш ащ зэрихьэхэзэ ыкІи бюллетеньхэр агъэфедэхэзэ шъэф шІыкІэм тетэу хэдзынхэр зэхащагъэх. Ащ къызэригъэлъэгъуагъэмкІэ, зыкІыныгъэ ахэлъэу Сэмэгу Нурбый икандидатурэ дырагъэштагъ.

Нэужым ащ тхьамэтагьор зэрихьэзэ, нэмыкІ Іофыгъохэми атегушы Гагъэх. Бюллетеньхэр агъэфедэхэзэ шъэф шІыкІэм тетэу голосованиер зэхащагъ ыкІи ЦИК-м итхьаматэу хадзыгъэ Сэмэгу Нурбый къы-Іуагъэхэм адырагъэштагъ. ЦИК-м итхьаматэ игодзэ ІэнатІэ зезыхьэщтыгъэ Фанюс Казыхановыр ыкІи секретарь ІэнатІэр зыгъэцакІэщтыгъэ ХьацІэцІэ Фатимэ ятІонэрэу хадзыжьыгъэх. Джы комиссиящыІэщт хэдзынхэм зафигъэ-

СЭХЪУТЭ Нурбый.

Гуманитар ушэтынхэмкІэ Адыгэ Республикэм иинститутэу КІэрэщэ Тембот ыцІэкІэ щытым щылажьэхэрэм гухэкІышхо ащыхъугъ институтым иІофышІэу, экономикэмкІэ отделым ипащэу Льэцэрыкьо Мурат Алый ыкъом янэ ыкІи литературэмкІэ отделым ипащэу ЩэшІэ Щамсэт Ерстэм ыпхъум ышыпхъоу Лъэцэрыкъо Марыет игьонэмысэу ядунай зэрахьожьыгъэр.

Институтым иІофышіэхэр зэкіэ щымыІэжьхэм ягупсэхэмрэ яІахьылхэмрэ афэтхьаусыхэх, ужыпкьэ мафэ афэхъунэу афэлъаІох.

Урысыем итхакІохэм я Союз ирегиональнэ къутамэу «Адыгеим итхакІохэм я Союз хэтхэр гухэкІ ащыхьоу фэтхьаусыхэх тхакІоу ЩэшІэ Щамсэт Ерстэм ыпхъум ышыпхъу идунай зэрихъожьыгъэм фэшІ.

Адыгэ Республикэм культурэмкІэ и Министерствэ гухэкІ щыхьоу фэтхьаусыхэ Адыгэ Республикэм икъэралыгъо ансамблэу «Ислъамыем» ипащэу Нэхэе Аслъан ыш зэрэщымы-Іэжьым фэшІ.

ТИЮБИЛЯРХЭР

ЦІыф дэгъум фэмышІапхъэ

шыІэп

ЛэупэкІэ Нурбый къызыхъугъэр илъэс 75-рэ зэрэхъугъэр хагъэунэфыкІызэ, гъэхъагъэу иІэхэр къыраІотыкІызэ, гуманитар ушэтынхэмкІэ Адыгэ республикэ институтэу Т. КІэращэм ыцІэкІэ щытым, АКъУ-м, МКъТУ-м яІофышІэхэр фэгушІуагъэх доцентэу, археолог цІэрыІоу, искусствовед Іушэу, гулъытэшхо зиІэу, медалэу «Адыгеим и Щытхъузехь» зыфиІорэр къызэрэфагъэшъошагъэмкІэ.

ЛэупэкІэ Нурбый адрэ шІэныгъэлэжьхэм, сэ сызэреплъырэмкІэ, нахь къахэбгъэщыныр тефэ. Сыда пІомэ ышІагъэр бэдэд, шІэныгъакІэу цІыфмэ анигъэсыгъэр гъунэнчъ. Зынэмысыгъэу къэнагъэр макІэ: ащ археологие саугъэт 92-рэ къыгъотыгъэ къодыеп, къоджабэ илъэсэу зытІысыгъэр гъэунэфыгъэнымкІэ иакъылэу, ыкІуачІэу ахилъхьагъэр бэ (Нэшъукъуай, Аскъэлай, Пэнэжьыкъуай, Тэхъутэмыкъуай, Гьобэкъуай). Ахэм яхьылІагьэу пкъыгъохэу къыугъоигъэр макІэп. Ахэр зы чІыпІэ шІыгъэхэу уахаплъэмэ, умыгъэшІэгъон плъэкІырэп. Ащ фэдэ теубытагъэ иІ у сэзыгъа Іорэр Нурбый Темыр Осетием къикІыжьи Адыгеим къызэкІожьым (илъэс 30 фэдиз ыныбжьэу, 1960-рэ илъэсхэм) сэри аспирантурэр къалэу Горькэм къыщысыухыгъэу сыкъэкІожьыгъэу Іоф зэдэтшІэнэу зэрэхъугъагъар ары. Іоф зыщишІэрэ АРИГИ-м икабинет сычІахьэу къыхэкІы, археологие пкъыгъомэ афэсакъызэ Іоф зэрадишІэрэр, щылъынхэу ыукъэбзызэ зэрэзэригъафэщтыгъэхэр слъэгъугъэ. Ахэм ыІэ зэрякІу-

археологием ехьыл Гагъэу къысфиГуатэрэр багъэ, щыГэныгъэ гъогоу къыкІугъэм сыщигъэгъуазэщтыгъэ. Арэу щытзэ, зэпэблагъэ тыхъугъ. ЕтІанэ Нэшъукъуае илъэсэу а чІыпІэм зытІысыгъэр дгъэунэфын зэрэфаем къыхэкІэу, тикъуаджэ тхьамэфитІо фэдиз тызщызэкІыгъунэу хъугъэ. Нэшъукъуае зы чІыпІэм икІымэ, адрэм кІозэ заулэрэ зэрэкощыгъэр зэдгъэшІагъэ. Ащ ехьыл Гагъэу научнэ статья зэдэттхыгъ. А уахътэм тызэкІыгъуфэ, шъыпкъагъэ, цІыфыгъэшхо, адыгэ шэн дахэхэр зэрэхэлъхэр, ахэр ежь ышъхьэкІэ икъоу ыгъэцэкІэным зэрэпылъыр сшІошъ ыгъэхъугъ.

Арышъ, ЛэупэкІэ Нурбый адрэ шІэныгъэлэжьхэм изекІуакІэкІи, ишІэныгъэ куухэмкІи гъэнэфагъэу къахэщы уехъопсэнэу щыт.

ЦІыфэу зыхахьэхэу, зыдэлажьэхэрэм, зыдэгущы Іэхэрэм бэрэ ащымыгъупшэу ахэты. Зыпылъ Іофыгьохэм дэгьоу ахешІыкІы, иІахь гъэнэфагъэ ахилъхьагъэу щыт. Арышъ, ащ июбилей фэгъэхьыгъэу археологием, изобразительнэ искусствэм, этнографием, этнологием яхьылІагъэу научнэ конференцие, зэнэкъокъу гъэнэфагъэхэр фэпшІынэу тефэщтыгъзу тэ теплъы. ЛэупэкІэ Нурбый Адыгэ Республикэм шІушІагъэу щыриІэр макІэп. Іофэу ышІагъэмкІи, ишэн-зекІуакІэкІи, илъэпкъ зэрэфыщытымкІи, гуфэбэныгъэу фыриІэмкІи уехьопсэнэу, щысэтехып Тэу щыт. Ары ЛэупэкІэ Нурбый Адыгэ Республикэм дэгъоу зыкІыщашІэрэр. Ащ фэдэ лъытэныгъэ къэулэжьыныр ІэшІэхэп. Ежьыри джы къызнэсыгъэм ылъэкІ къанэрэп. Сыд фэдэ ІофкІэ уелъэ-Іугъэми, зышъхьасыжьыщтэп, рэм сехьуапсэщтыгъэ. Зыпылъ къыбде Іэщт, къыпфи Іотэщт,

къыздипхыщтыр къыуиІощт. Сыд фэдэ общественнэ Іофыгъо тиреспубликэ щызэрахьагъэми, хэлажьэ, иІофшІэгъухэм ыгукІэ афэкъабз, уигъэпцІэщтэп. Археологием, искусствэм, этнографием, этнологием, тарихъым афэгъэхьыгъэ мэфэк Імафэхэм икъоу фэхьазырэу, Іушэу, къыІорэр пшІошъ ыгъэхьоу, тынчэу, къыбгуригъа оу къащэгущы Іэ. Ащ докладэу зэІукІэ зэфэшъхьафхэм къащишІыгъэхэр зэхэтэу, зы тхыль шІыгьэу къыдэгъэкІыгъэхэмэ ныбжьыкІэу къыткІэхъухьэхэрэм япІункІэ ишІогъэшхо къэкІощтыгъэ, археологиер, искусствэр, тарихъыр, этнографиер нахь куоу, зегъэушъомбгъугъэу ашІэнымкІэ ІэпыІэгъушІу хъущтыгъэ.

ЛэупэкІэ Нурбый унэгьо дахэ иІ. Ащ исхэм Іофыр шІу альэгъу, еджэныр, шІэныгъэ зэрагъэгъотыныр яшэн, адыгэ шэнзекІокІэ дахэ ахэлъ, адыгабзэри дэгъоу ашІэ. Ежьыри илъэс щэкІым ехъу ыныбжьэу Адыгеим къыгъэзжьыгъэми, илъэпкъ ыбзэ зэригъэшІэжьыгъэ, шъхьэфитэу, зэшІуанэ имыІэу рэгущыІэ. Ари щысэтехыпІ. Сыда пІомэ яныдэлъфыбзэ адыгабзэр амышІэу узыІукІэщтыр макІэп.

Тыфэлъа Іо ежьыри, иунагъуи псауныгъэ пытэ яІэнэу, ямурадхэр къадэхъунхэу.

БЛЭГЪОЖЪ Зулкъарин. Филологие шІэныгъэхэмкІэ доктор, Адыгэ кьэральыгьо университетым ипрофессор.

Txaklom фэшъыгъуагъэх

Ыныбжь ильэс 84-м итэу идунай ыхъожьыгъ Къэбэртэе-Бэлъкъар Республикэм иусэкІо цІэрыГоу ыкІи ишІэныгъэлэжьэу Нало Заур. ИкІыгъэ лІэшІэгъум общественнэ движениеу «Адыгэ Хасэр», нэужым Дунэе черкес Ассоциациер зэхэзыщагъэхэм ар ахэтыгъ.

«Политикэм пылъ цІыфхэм бэрэ къахэкІырэп зиІорэ зишІэрэ зэтефэрэ лІыхэр, — еГо Къэбэртэе-Бэлъкъар Республикэм цІыфым ифитыныгъэхэр къэухъумэгъэнхэмкІэ и Гупчэ ипащэу Хьатэжъыкъо Валерий. — Заур ахэм афэдагъэп. Ыныбжь емыльытыгьэу, сыдигьуи кІэщакІохэм ясатырэ хэтыгъ, цІыфышІу шъыпкъагъ».

Ар поэтыгъ, прозаикыгъ, кІэлэцІыкІухэм апае тхэщтыгъ, адыгэ поэзием иантологие зэхэзыгъэуцогъэ цІыф. Ащ итворчествэ адыгэмэ ядунай зэрэщытэу къыщигъэлъэгъон ылъэкІыгъ.

Заур Абхъаз Республикэм культурэмкІэ изаслуженнэ ІофышІагъ, Къэбэртэе-Бэлъкъар Республикэм инароднэ тхэкІуагъ, наукэмкІэ изаслуженнэ ІофышІагъ.

Къэбэртэе драматическэ театрэу Налщык дэтым Заур пае шъыгъо митинг щызэхащэгъагъ. Ащ хэлэжьагъэх республикэм и ЛІыштьхьэ, Парламентымрэ Правительствэмрэ ахэтхэр, интеллигенциер, общественностыр, нэмыкІхэри.

КъБР-м культурэмкІэ иминистрэу Фырэ Руслъан игущыІэ кънщыхигъэщыгъ Заур и Іофш Іагъэхэр егъашІэми зэрэщыІэщтхэр. АхэмкІэ адыгэ лъэпкъым ицІыф цІэрыІохэм якъэбархэр зэбгъэшІэнхэ плъэкІыщт. Къэбэртэе литературэм иклассикхэу ШэуджэнцІыкІу Алый, Пачэ Бекмырзэ, нэмыкІхэми ятворчествэ фэгъэхьыгъэ тхыгъэхэр иІэх, тхыльэу «ДжэгуакІом иинститут» зыфиГорэм лъэпкъ культурэм чІыпІэ гъэнэфагъэ щиубытыгъ. Заур иреспубликэ щыпсэухэрэм ащыгъупшэщтэп.

(Тикорр.).

УНЭГЪО 23-рэ...

дзэогъум и 7-м, унагьом, шІулъэгъум ыкІи шъыпкъэныгъэм я Мафэ ипэгъок Гэу ЗАГС-м и Мыекъопэ къэлэ отдел унагъо зэдэзышІэмэ зышІоигьо ныбжьыкІ у 23-рэ торжественнэу щызэгуатхагъ. ЗАГС-м иІофышІэхэм къызэраГуагъэмкГэ, мы мэфэкІыр Урысыем щыхагъэунэфыкІы зыхъугъэр мыбэшІагъэми, ныбжьыкІэхэм

БлэкІыгъэ шэмбэтым, бэ- мэхьэнэ ин раты, ащ ипэгьокІэу унагъор езыгъажьэмэ зышІолешее очхех ечлечик мехочли БлэкІыгъэ илъэсым мыщ фэдэ имэфэкІ мафэ зэгуатхэгъагъэм нахьи мыгъэ зэгуатхагъэр 6-кІэ

Джащ фэдэу илъэсыбэрэ зэдэпсэугъэ зэшъхьэгъусэхэр ЗАГС-м щагъэшІонхэри хэбзэшІу хъугъэ. Бэдзэогъум и 8-м, унагъом, шІульэгъум ыкІи шъыпкъэныгъэм я Мафэ, ащ фэдэу унэгъуи 10 къырагъэблэгъагъ. Ахэм медалэу «За любовь и верность» зыфиІоу афагъэшъошагъэхэр аратыжынгых. Мы зэшыхыэгыусэхэр зызэкІыгъухэр илъэс 25-30-м ехъугъ, 62-рэ хъугъи ахэ-

Унагьо зэдэзышІэмэ зышІоигъохэм япчъагъэ зэрэхэхъуагъэри ЗАГС-м иІофышІэхэм ягуапэу къыхагъэщыгъ. Мы илъэсым иапэрэ мэзих къыкІоцІ пстэумкІи 612-рэ зэгуатхагъ. Ар блэкІыгъэ илъэсым мыщ фэдэ иуахътэ егъэпшагъэмэ, 92-кІэ нахьыб.

«Кавказ джэгунхэр-12»

Аужырэ илъэситІум Темыр нистерствэ заулэмэ ялІыкІохэр щызэхащэщтых, текІохэрэм жьагъ, цІыфыби яплъыгъ. Гъунэгъу республикэхэу Абхъазымрэ Темыр Осетиемрэ ялІыкІохэми ар агу рихьыгъ. «Анахь льэшхэр къызэрахэщыщтхэм изакъоп фестивалыр зыфэлажьэрэр, — къыІуагъ КъБР-м ипащэу Къанэкъо Арсен, лъэпкъ культурэхэм нахьышІоу защагъэгъозэным, ныбджэгъуныгъэу азыфагу илъыр пытэным ыкІи зэгъунэгъушІухэу, зэкъотхэу цІыфхэр псэунхэм фэІорышІэ. Ащ фэдэ зекІокІэшІыкІэхэр егъашІэм адыгэхэм ахэлъыгъэх».

Зичэзыу джэгунхэу мыгъэ Налщык щырекІокІыщтхэм -ы недыска жестар недисхеск рэм нэІуасэ зыфашІынэу бэмышІзу Урысые Федерацием ими-

Кавказым щырекІокІырэ фес- республикэм и ЛІышъхьэу тивалэу «Кавказ джэгүнхэкІэ» А. Къанэкъом ІукІагъэх. «Кавзэджагъэхэм цІыфыбэ ахэлэ- каз джэгукІэхэр» зэрэкІощтхэм тегущыІэхэзэ, Налщык спортивнэ зэнэкъокъу инхэр щызэхащэхэ зэрэхъугъэм къыхэкІэу, опыт гъэнэфагъэ аІэ къырагъэхьагъэу къаГуагъ.

Джырэ уахътэм ехъулІэу фестивалыр зэхэзыщэщт комитетыр хадзыгъах, шІэгъэн фэе Іофыгьохэр агъэнэфагъэх, ахэм -пиат медоІмеде неІмецеаля льэнхэу КъБР-м и Правительствэ хэтхэри агъэнэфагъэх.

Правительствэм итхьаматэу И. Гертер къызэриІуагъэмкІэ, фестивалым хэлажьэхэрэр зыщызэнэкъокъущтхэ стадионэу «Спартакыр» ыкІи спорткомплексыр хьазырых. Автомобиль уцупІэхэр агъэнэфэгъахэх.

ШышъхьэІу мазэм стадионым республикэ зэнэкъокъухэр фестивалми зыкъыщагъэлъэ-

Культурнэ программэр зыфэлэштми тегушыІагъэх. Аш анахь творческэ коллектив дэгъухэр хагъэхьагъэх. ХьакІэхэр хагъэлажьэхэзэ, Зэкъошныгъэм и Алее агъэтІысыщт, этнографическэ мэфэкІэу «Кавказыр зэдытиун» зыфиІорэм республикэ зэфэшъхьафхэм къарыкІыгъэ цІыфхэм якультурэ къыщагъэлъэгъошт.

УФ-м физкультурэмрэ спортымрэкІэ и Министерствэ илІыкІоу М. Томиловам къызэриІуагъэмкІэ, спортивнэ зэнэкъокъухэм язэхэщэн пэІухьащт ахъщэр федеральнэ гупчэм къафитІупщыщт.

стерствэ искусствэмрэ лъэпкъ культурэ зэпхыныгъэхэмрэкІэ иотдел ипащэу Г. Фурманова-

УФ-м культурэмкІэ и Мини- программэ рызэхащэнэу сомэ миллион 11 къызэраратыштыр къыІуагъ.

Фестивалыр къэмысызэ ар ми фестивалым икультурнэ торжественнэу къызэрэзэ Іуахыщтым яшъыпкъэу зыфагъэхьазырыщт. Ар зыщыкІощт объектхэм яинфраструктурэ зэтырагъэпсыхьащт.

(Тикорр.).

МАШИНЭШІ ЗАВОДЫР ИЛЪЭС 70-рэ ХЪУГЪЭ

Пытэу

кІыщт. Ащ иджэуап зэбгъэшІэным фэшІ продукциеу къашІы- дыр кІэщакІо фэхъуи, хьылъэхэр рэм идэгъугъэ ыкІи ар къыдэгъэкІыгъэнымкІэ амалэу яІэхэм нэІуасэ зафэпшІын фае. Непэ ядэгъугъэкIэ дунаим щынэкъокъон гъэкIын аIэ къырагъэхьэгъагъ.

ЖЫРЭ уахътэм диштэу Хэгъэгум ищы ак Із зэхъок Іыныугупшысэн хъумэ, сыд гъэу фэхъухэрэм атегъэпсык Іыфэдэ предприятия непэ Мыекъопэ гъзу, я 80-рэ илъэсхэм мэз отрасмашинэшІ заводыр пІон плъэ- лэм хэхьоныгъэшІухэр ышІыхэу ыублэгъагъ. А лъэхъаным завозэраІэтыхэрэ гидроманипуляторхэу автомашинэхэм ыкІи тракторхэм атырагъэуцохэрэм якъыдэ-

Заводым иІофышІэхэм ащы-

тІылъ Зауркъан. — ТищэфакІохэр зэсэжьыгъэхэм ямызакъоу, Японием къыщашІыхэрэм янэкъокъун зылъэкІыщтхэри ахэтых. Ахэм къашІыхэрэм яльытыгъэмэ, тэ къыдэдгъэкІыхэрэр нахь зэкІэупкІагьэу гъэпсыгъэхэшъ, транспортым икузов щыщ чІыпІэ аубытырэп. Мы илъэсым чІыдагъэр къычІэзыщыхэрэм язакази афэдгъэцэкІагъ. Скважинэхэм фэ-манипулятор купэу Іажэм тегъэпытыхьагъэу Іоф зышІэрэр къэдгъэхьазыри афядгъэщагъ. Нэмыц фирмэу «Кнауф» изаказкІэ къэтшІыгъэм крюкрэ гидрэуатэрэ пы-

альэ теуцонхэ

фэбанэх

дыхэтэу, гидроманипулятор лъэп-Ахэр мэзым иІофышІэхэм, псэолъэшІхэм, чІыдагъэр къычІэзыщыхэрэм ыкІи нэмыкІ отраслэхэм ащагъэфедэх. Ащ тетэу ІофшІэныр зэхэщэгъэным, экономикэр гъэпытэгъэным, лэжьапкІэм зыкъегъэІэтыгъэным афэшІ джырэ уахътэм дэзыштэрэ техникэрэ оборудованиерэкІэ заводыр уІэшыгъэным ыуж итых, ІэпэІэсэныгъэ ин зыхэлъ инженернэ-техническэ ІофышІэхэр ыкІи рабочхэр заводым Іутых. Егугъухэзэ ахэм япшъэрылъхэр агъэцакІэх. Екапинан екстеминанын байын ба щы Гак Гэм къины бэ къафехьы, мыгъэ зэрэщытым фэдэу, заказхэр къеІыххэуи къыхэкІы. Арэу щытми, ІофышІэ коллективым ыгу ыгъэкІодырэп, тапэкІэ яІоф нахь дэгъу зэрэхъущтым игугъафэдэу фэчэфхэу ІофышІэ къыдэкІых.

Непэрэ щыІакІэм къыфэкІогъэным фэшІ 1942-рэ илъэсым техникумым иІэгъэ мастерскойхэм ачГыпГэкГэ къызэГуахыгъэгъэ машинэшІ заводым къиныби къызэринэкІыгъ, иІофхэр нахь зыщыдэгъугъэхэ ыкІи къеІыххэу идехнажест есты учеты и предоставляющих выпускам и предоставляющих выставляющих выпускам и предоставляющих выпускам и предоставления выпускам и предоставляющих выпускам и предоставления и предоставления выпускам и предоставления выстам и предоставления выпускам и предоставления выстам и предоставления выстам и предоставления в къекІугъэх. Хэгъэгу зэошхом водыр мэз промышленностымкІэ гъэфедэх. Министерствэм рапхыжьи, мэ-

гъэным фежьэгъагъэх. 2007 манипуляторхэм япчъагъэ 130 жылгы 1947-рэ ильэсым за- плексым, мэш юкугьогум аща-

Тизавод продукцие лъэпкъ

фежьэгъагъэх, ау къадэхъугъэп. Коллективым зэкъотыныгъэу 2009-рэ илъэсхэм къакІоцІ заво-

зылъэк Іыхэрэм афэдэхэри зэрэ- гъупшэжынрэп я 90-рэ илъэсхэм бэдзэршІыпІэм илъ зэнэкъокъум къыбэ заводым къегъэхьазыры. лъэшэу хахъуи, предприятиер мылъкумкІэ къиныгъохэм зэрахэфэгъагъэр. Технологияк Іэхэр гъэфедэгъэнхэм ыкІи ар ылъапсэу продукцием идэгъугъэ хэхъоныгъэшІу егъэшІыгъэным зэкІэ лъэкІэу ыкІи амалэу яІэр рахьылІэн фаеу хъугъагъэ. ИдэгъугъэкІи, уасэу иІэмкІи бэдзэршІыпІэм щынэкъокъон зылъэкІыщт продукциер аІэ къырамыгъахьэу къиныгъохэм къазэрэхэмык Іыжьышъущтхэр ашІэщтыгъ. Ащи изакьоп. Заводым иакциехэр шъэфкІэ ащэфыхэу аубли, 2003-рэ илъэсым заводыр атырахынэу къызыхигъэфагъэм ишІуагъэкІэ къафыкъокІыгъэ техэкІо купыр фыкІаеу афыгъагъ. Аузэ, 2005-рэ илъэсым чІыфэхэм къахэкІыжьыпІэхэр зыдаІыгъхэу, мэфэкІым гъэх, предприятиер гъэкІэжьыдыр гъэкІэжьыгъэным зэкІэмкІи сомэ миллион 82-рэ мин 740-рэ бэдзэогъум и 13-м мэкъумэщ пэІуагъэхьагъ. Уахътэм дэзыштэрэ ыкІи кІочІэшІу зиІэ оборудованиер заводым щагъэфедэу зэраублагъэм ишІуагъэкІэ, мазэм къыкІоцІ къыдагъэкІырэ гидро-140-м нагъэсыгъагъ. Непэ Мыекъопэ машинэшІ заводым имарилъэхъанэ гранатхэу Ф-1-кІэ за- кэу «Атлант С» зытедзэгъэ гиджэхэрэр къыщашІыщтыгъэх, дроманипуляторхэу Урысыем «Катюшэхэр», танкхэм зэряохэ- имэзхэм ащагъэфедэхэрэм япчъарэ топхэр щагъэцэк Іэжьыщты- гъэ мин 12-м нэсыгъ. Ыпшъэк Іэ гъэх. Нэмыцхэр къызэсыхэм за- къызэрэщыт Іуагъэу, ахэр мэзыводыр зэхакъутэгъагъ, ау ыужым хэм ямызакъоу, ч1ыдэгъэ ык1и икІэрыкІэ шъыпкъэу агъэпсы- газ отраслэхэм, псэольэшІ ком-

зым щагъэфедэрэ лебедкэхэр, зэфэшъхьафыбэ къыдегъэкІы, нэмыкІхэр къыщашІыщтыгъэх. еІо генеральнэ директорэу Ем-Заводым ифутбол команд.

хьыльэхэр кьэзыІэтыхэрэ пэкІы- хьатэу тыщылажьэщтыгъэп Мохьэу пытым метрэ 13 икІыхьагъ. Краснодар щыщ горэм иунэе заказ тетэу къыдэдгъэкІыгъэ гидроманипуляторым хэтых лебедки, пхъэІэбжъанэм ехьыщырэу гъэпсыгъэу пкъыгъо зэфэшъхьафхэр зыубытынхэ зылъэкІырэри,

тых. ІофшІэн зэфэшъхьафыбэ зыгъэцэкІэрэ а манипуляторым

План-производствэ отделым ипащэу Нэхэе Уалид.

чІыгур зыубырыурэри. ЗэхэлъыкІэ амалэу иІэхэм яшІуагъэкІэ техникищым агъэцэкІэщт ІофшІэнхэр изакъоу ащ зэшІуехых. Зы машинэм пкъэур зыдищыкІэгъэ чІыпІэм рещалІэ, машэр еубырыу ыкІи къеІэтышъ пкъэур егъэуцу. А ІофшІэнхэм апае нахьыпэм техникищ бгъэфедэн фаеу щытыгъ.

Непэ Урысыем гидроманипуляторхэр зыщы Іуагъэк Іыхэрэ ибэдзэршІыпІэу машинэшІ заводыр зэрыуцуагъэм зэнэкъокъушхо илъ. Ары продукцием идэгъугъэ ренэу хэгъэхъогъэн ыкІи ыуаси къыкІегъэчыгъэн фаеу пшъэрылъ къызыкІэуцурэр. Ар къазэрэдэхъурэм егъэразэх. Технологиер, продукцием изэхэлъыкІэ нахь дэгьоу зэрагьэпсыхэрэм ишІуагъэкІэ, янэкъокъогъухэм ялъытыгъэмэ, япродукцие сомэ мин 85 — 200-к Іэ нахь пыутэу къафекІу. Мылъкоу пэІуагъахьэрэр нахь макІэ зэрэхъугъэм имызакъоу, гъучІзу хахьэрэр нахь макІэ зэрашІыгъэм ишІуагъэкІэ, гидроманипуляторыр зытет транспортым хыылъэу зэрищэн ылъэкІыщтыр килограмм 500 фэдизкІэ нахьыбэ хъугъэ. Продукциер бэдзэршІыпІэм щылъыгъэкІотэгъэныр нэмык предприятиех эу къянэкъокъухэрэм нахь дэгъоу къадэхъу, ау ащ идэгъугъэкІэ мыекъопэ машинэшІхэр ахэм атекІонхэ алъэкІы.

Мыгъэ тендорым тыхэлажьи, гъучІ пыдзафэхэр зезыщэхэрэм агъэфедэрэ гидроманипукъыдэдгъэк і ынэу тек і оныгъэр къыдэтхыгъ, — къыхегъэхьожьы ЕмтІылъ Зауркъан. — А продукцие льэпкъыр зыщыІуагъэкІырэ бэдзэршІыпІэм джырэ нэскІэ къащэфыгъ. Ащ производитель-

сква дэт предприятиеу дгъэфедэхэрэр къыдэзыгъэкІыхэрэм ипродукцие тызэримыгъэразэщтыгъэм ыпкъ къикІзу. Непэ а щыкІагъэр дэдгъэзыжьыгъ, заказыр дгъэцэкІэжьызэ гидроманипулятор 18 къэдгъэхьазыри афядгъэщагъ, джыри 6 къыдэдгъэкІыщт. Непэ мэз отраслэмрэ гъучІым изещэн пылъхат е Іпы Іш фектов питьашэу щызэнэкъокъух. Ау фин ыкІи австралийскэ гидроманипу-шІыхэрэр фэди 2,5 — 3-кІэ нахь пыутыхэшъ, яІугъэкІын нахь ІэшІэх къытфэхъу. Мы илъэсым гидроманипуляторхэу ЛВ-185-21 ыкІи ММ-190Х зыфиІохэрэр тыушэтыщтых, яІофшІакІэ шэпхъэшІухэм альыдгьэІэсыщт. А продукцие лъэпкъхэмкІэ ІэкІыб хэгъэгу производительхэм тянэкъокъун тыгу хэлъ. Ащ нэмыкІзу, мы илъэсым къыдэдгъэкІын тыгу хэлъ кран-манипуляторэу ММ-280-кІэ тызэджагъэр. Стрела шІыкІэм тегъэпсыкІыгъэ кранхэу агъэфедэхэрэм ар нэкъокъогъушхо афэхъущт ыкІи ахэр бэдзэршІыпІэм икІыжьынхэ фаеу хъункІэ енэгуягъо. Сыдырэ автомашинэ льэпкъ тебгъэуцуагъэми, а краным техникитІум агъэцэкІэылъэкІыщт.

Мыекъопэ машинэшІхэмкІэ гъэрекІорэ илъэсыр мыгъэрэм нахь дэгъугъ. Мэз отраслэм щыкІорэ кризисым ІэкІыб хэгъэгухэм пхъэу аращэрэр нахь макІэ къышІыгъ ыкІи ащ дыкІыгъоу машинэшІхэм продукуциеу къыдагъэкІырэми къыщыкІагъ. ГъэрекІо предприятием сомэ миллион 406-рэ зыосэ продукцие къыдигъэкІыгъагъ, гидроманипулятор 784-рэ ІуигъэкІыгъагъ, федэ къабзэу сомэ миллион 70-рэ къыхьыжьыгъагъ, хэбзэІахьхэу сомэ миллион 81-рэ ытыгъагъ. Мы илъэсым иапэрэ мэзих Іофшіагъэу къагъэлъэгъуагъэр 2011-рэ илъэсым иапэрэ мэзих нахь макІ. Ау ащ пае лэжьапкІэм къыкІичыгъэп, ары пакІошъ, хэхъуагъ. ЯтІонэрэ илъэсныкъом мэз отраслэм ІэкІыб хэгъэгухэм арищэрэ пхъэ хъурэе лъэпкъым таможеннэ тынхэу техъохэрэм къакІичынэу щытышъ, гидроманипуляторхэм щэфакІохэр къазэрэкІзупчІзхэрэм хэхъон фае.

БэдзэршІыпІэм щынэкъокъонхэ алъэкІыным ыкІи пытэу иуцонхэм фэшІ заводым щагъэфедэрэ оборудованиеу жъы хъугъэр джырэ уахътэм диштэрэмкІэ ляторхэу 21-рэ металлургием пае зэблахъужьы. Предприятиер тех--ыажеІлест еІлмослынест елин гъэным мы илъэсым сомэ миллион 25-рэ пэІуагъэхьагъ. ГъучІыр зэрагъэжъэрэ автоматыкІэ гьонхэ альэкІынэу афэтэІо.

ностым фэдищэу зыкъыригъэ-Іэтыгъ, продукцием идэгъугъэ хигъэхъуагъ.

Заводым игенеральнэ директор зэрилъытэрэмкІэ, япродукцие непэ анахь мэхапГэу иГэр зэрэгъэлагъэр, теплъэу иІэр ары. А лъэныкъори шэпхъэшІухэм алъыгъэІэсыгъэным фэшІ Италием къыщашІыгъэ обрудованиеу продукциер зэрагъалэрэр къащэфыгъ. Ащ ишІуагъэкІэ гъэлэнгъэчъэпхъын ІофшІэныр нахь дэгъоу зэхэщагъэ хъущт. Непэ ащ тетми, тапэкІэ а ІофшІэнхэр роботым ыгъэцакІэхэу агъэпсын агу хэлъ.

ПредприятиемкІэ анахь баиныгъэшхоу щытыр ащ Іоф щызышІэхэрэр арых. ГухэкІ нахь мышІэми, непэ а лъэныкъомкІэ къиныгъохэр щыІэх. Мастерхэр, страшэ мастерхэр, технологхэр, ЧПУ-м тетэу Іоф зышІэрэ станокхэм яналадчикхэр, гъучІгъажъхэр, токарьхэр икъухэрэп. 2008 — 2009-рэ илъэс кризис лъэхъаным заводыр къэуцугъагъ, ІофышІэ бэкІае ІукІыжьыгъагъ. Арэу щытми, предприятием ипкъэоу алъытэхэрэр къыІунэжьыгъагъэх. Ахэм ахэтых пенсием нэсыгъэхэри, гурыт ныбжь зиІэхэри, ныбжыкІэхэри. НыбжьыкІэхэм зиІофышІэн нахь къинэу гъэпсыгъэ оборудованиер агъэфедэ, нахыжъхэу ахэр зыІэ къизымыгъэхьажьышъущтхэм ежьхэр зэсэгъэхэ станокхэмкІэ ІофшІэныр лъагъэкІуатэ.

Тиюбилей зыщыхэдгъэунэу щыт ІофшІэныр зэшІуихын нэфыкІырэ мафэм, — eIo заводым игенеральнэ директор, епра мехуалед ахана еправодит къесымыІон слъэкІыщтэп. Ахэм ащыщых зуборезчикэу Владимир Дроздовыр, токарьхэў Владимир Астрицовыр, Николай Воловиныр, слесарь-инструментальщикэу Николай Калачевыр, гъучІгъажъэхэу Александр Глушковыр ыкІи Александр Макаренкэр, наладчикэу Александр Небываловыр, инженер шъхьа Тэм ипшъэрыльхэр зыгъэцакІэхэу, техническэ шІэныгъэхэмкІэ кандидатэу Александр Татаренкэр, директорым коммерциемкІэ игуадзэу, техническэ шІэныгъэхэмкІэ кандидатэу Александр Смыковыр, нэмыкІхэри.

Мы тхыгъэр къэдгъэхьазырыным пае заводым тызыщыІэгъэ мафэм яюбилей мэфэкІ етІупщыгъэу зызэрэфагъэхьазырырэр зэхэпшІэнэу щытыгъ. Заводым дэхьапІэу иІэри, ащ къыхэт шхапІэри агъэкІэрэкІэжьыгъэх, плиткэхэмкІэ апкІэгъэ гъогухэри нэм къыкІидзэщтыгъэх, предприятием иконторэ зычІэт унэм итеплъи плиткэшхохэм къагъэкІэракІэщтыгъэ, краскэрэ щеткэрэ зы-Іыгъ рабочхэу пкъыгъо зэфэшъхьафхэр зыгъалэхэрэри ящагу щыпльэгъуштыгьэх. Фэчэфхэу ямэфэкІ зыфагъэхьазырыщтыгъэшъ, тэри яюбилейкІэ тафэгушІо, тапэкІэ нахь гъэхъэгъэ инхэр ІофшІэным къыщагъэлъэ-

СЭХЪУТЭ Нурбый.

Makt

сако сако сако сако $\underline{\text{ИСКУССТВЭМ ИЦІЫ}\Phi X \exists P}$ сако сако сако сако сако

Къашъор ыбз, шъуашэр инамыс

— ЦІыфым шІоу къыдэхъурэр ежь-ежьырэу ыгъэшІэгъожьэу уахътэ къекІу, — къеІуатэ Бэрзэдж Дианэ. — УицІыкІугъом пшІодахэм укІырэплъы, ащ фэдэ умыхъущтми, гухэлъхэр зыфэошІыжьых.

— Илъэсихым уитэу искусствэхэмкіэ Мые-къуапэ икіэлэціыкіу еджапізу N 1-м укъыщышъоу ебгъэжьэгъагъзу уипшъэшъэгъумэ къысаіуагъ.

— Адыгэ къашъок в езгъэжьэгъагъэп. Балетым зыфэзгъасэщтыгъ. Балетыр музыкальнэ-театральнэ искусствэм ижанрэ анахь къинмэ ащыш. Лъэпкъ къашъохэр, джэгук вхэр, шэн-хабзэхэр балетым лъапсэ фэхъугъэх. Сиц ык угъом ар сш югъэш в эгъ на Пануринар сиапэрэ к в этъ этъ жи

— Тилъэпкъ къашъомэ зафэбгъэсэнэу зеогъа- жьэм уисэнэхьат зэхъо- кlыныгъэхэр фэхъугъэха?

— Къашъо пэпчъ екІолІэкІэ хэхыгъэ фэошІы, Адыгэ Республикэм искусствэхэмкІэ иколледжэу У. Тхьабысымым ыцІэ зыхырэм сыщеджэзэ лъэпкъ къашъохэр сищыІэныгъэ щыщ штыпкъэ хъугъэх, Едыдж Викторие адыгэ къашъор къызэрэпшІыщтым тыфигъасэщтыгъ. Къашъом щыщ шІыкІэхэр къызэрэтигъэлъэгъухэрэм дакІоу, къытфиІуатэщтыгъэр макІэп.

КъэгъэзапІэм узынэсыкІэ

— Еджэ зышlоигъор бэ, ау къашъор сэнэхьат зыфэхъурэр...

— СэшІэ зыфапІорэр. Едыдж Викторие, Исмелэ Фатимэ, Хъоджэе Асльан адыгэ кьашъохэм тафагъасэщтыгъ. Сипшъэшъэгъумэ сырягъусэу пчыхьэзэхахьэмэ тахэлажьэщтыгъ. Къыхэпхырэ сэнэхьатым гупшысэ тэрэз фыуиІэным имэхьанэ тыфэзыщагъэр Хъоджэе Асльан. КъэшъуакІэ тигъашІэщтыгъэ къодыеп, дунаим щыцІэрыІо ансамблэу «Налмэсым» таштэным тыфигъэхьазырыщтыгъ.

— «Налмэсым» иконцертмэ уяплъыщтыгъа? Къашъом тамэ езытырэ пшъэшъэ нагъом адыгэ шъуашэр къешіэкіыгъэм фэд. Пчэгум къызихьэкіэ, огу къаргъор шъхьарытэу мамыр бзыоу быбырэм еогъапшэ. Ыіэхэр зэкіищыхэзэ ышъхьэ еіэты, тыгъэм инэбзыйхэу къэшіэтырэмэ зафещэи. Къашъом хэлъ гупшысэр артисткэм къызэіуихынэу регъажьэ...

Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Академическэ лъэпкъ къэшъокіо ансамблэу «Налмэсым» иартисткэу Бэрзэдж Дианэ гущыіэгъу тызыфэхъум, зэгъэпшэнхэр тшіыгъэх. Къыхихыгъэ сэнэхьатыр пшысэ дахэм рипхыныр сыда къызыхэкіырэр?

— Едыдж Викторие Кавказым щыпсэурэ льэпкьмэ якьэшьо зэхэт зэрэхэлажьэщтыгьэр сщыгъупшэрэп. Артисткэм къашъом псэ къыпигьакІэщтыгь, бэрэ Іэгу фытеощтыгьэх. Льэпкъ къашьо-

хэр сшІогъэшІэгъоныгъэх. Хъоджэе Асльан тыригъаджи, «Налмэсым» тыригъэблэгъагъ, а уахътэр сищыІэныгъэ къэгъэзапІэ фэхъугъ.

— Купым ухэтэу укъэшъонымрэ къашъор къыхэудзэнымрэ зэфэшъхьафых. Аужырэ уахътэм уитворчествэ зэхъокІыныгъэу фэхъугъэхэр къытаІохэба.

— Адыгэ Республикэм изаслуженнэ артисткэу Хьакъуй Анжелэ «Тыргъэтаор» къышІыщтыгъ. Къашъом сызыфагьазэм сызыфэщынэн фэе Іофыгъохэри щыІагъэх. Анжелэ лъэшэу сыфэраз. «Тыргъэтаор» сценэм къыщысшІыным ыпэкІэ къашъом купкІэу хэлъыр къызгуригъэІуагъ. Артисткэ цІэрыІом къышІыщтыгъэ къашъом иобраз сыхищагъ.

— Диана, Хьакъуй Анжелэ тилъэпкъэгъухэр зыщыпсэурэ хэгъэгухэм ащызэлъашіэ. Ащ къышіыщтыгъэ къашъор къэбгъэлъэгъоныр іэшіэхэп.

— «Налмэсым» ихудожественнэ пащэу Къулэ Мыхьамэд сыдэу щытми пчэгум утыригъэхьащтэп. Ар артист пэпчъ дэгъоу къыгурэlо. Къашъор къызэlупхыным пае угу хэплъхьан зэрэфаем тыфагъэсагъ. Цыхьэ къызэрэсфашІырэм кlyaчlэ къысхилъхьэщтыгъ, гумэкІыгъохэр сценэм ыкІыб хъущтыгъэх.

— «Налмэсым» кізу щагъзуцугъз къашъомз ащыщ «Ислъамыер». Нахьыпэкіз ансамблэм а къашъор къызэришіыщтыгъэм фэдэп тызытегущыізрэр.

— Тихудожественнэ пащэу М. Къулэм «Ислъамыер» кlэу ыгъэуцугъ. Бзыур зэрэбыбырэр, нэмыкl ролэу ащ къыщысшІыхэрэр ансамблэм кlэу къыхэхьагъэх. «Ислъамые» къашъор сшІогъэшІэгъон. Дыгъу Ирини, Іэшъынэ Руслъани, нэмыкІхэри ащ хэлажьэх.

— Къашъоу агъэуцугъэр апэу къэпшіыныр нахь къина, нахьыпэкіэ ансамблэм къышіыщтыгъэ къашъом уфагъэзэным нахьи?

— ТІури псынкІэп, ау сыдэу хъугъэми, нахьыпэкІэ къашІыщтыгъэ къашъом ухэлажьэ

зыхъукІэ, зыгорэм урагъапшэ, нахь дэгъоу къэзыш Іырэр язэрэмы-гъаш у зэнэкьокъухэуи къыхэкІы. КІзу агъэуцугъэ къашъор къэпш Іыныр нахьыш у — псэ къыпыогъак ізшь, тамэ еоты. Сыдэу хъугъэми, артистым къашъом ыгу химылъхьэ хъущтэп. Бгъэжъыр зэрэбыбырэр, ащ ытамэхэр зэрэзэк ищыхэрэр, огум зызэрэридзэрэр, ш у зэрэлъэгъугъэхэр зэфэнэгуш охэу зэрэзэплъыхэрэр, нэмык Іхэри къашъом къе Іуатэх.

— Адыгэ къашъор къызэрэбгурыlорэр тигъэзетеджэмэ къяпlо сшlоигъу.

— Адыгэ шъуашэр артистым щыгъэу, ащ рыгушхоу, пшъашъэм ынапІэхэр едзыхыгъэхэу, кІалэр ащ дахэу къызэрэдашъорэр зыплъэгъухэкІэ, сыдым ымыуасэха! Тишъуашэ дунаим щагъэшІагъо. «Налмэсым» тыкъыщышьозэ адыгэ шъуашэм идэхагъэ, лъэпкъ шэнхабзэхэр къэтэІуатэх. Адыгэ Республикэм иискусствэ «Налмэсым» еІэты, дунаим нахышІоу щарегъашІэ, адыгэ намысыр къеухъумэ. Лъэпкъ къашъор тикультурэ иухъумакІу.

«Налмэсым» ишІушІагьэхэр

— Дунаим щыціэрыю ансамблэм уригъусэу хэгъэгухэм уащыіагъа?

— Тыркуем, Сирием, США-м, Ливием сащы Гагъ. Концертым ц Гыфыр зэ еплъннышъ, егъаш Гэм ущымы гъупшэжь эу ыгу укъэк Гыжь эу къыхэк Гы. США-м сызэк Гом, тиунэкъощ Бэрзэджхэм са Гук Гагъ. Тыркуем тыщы Гэрэх дыгэ пшъашъэмэ нэ Гуасэ сафэхъугъ, телефонк Гэты зэфытео. Къы дгоуцохэзэ нэпэеплъ сурэтхэр ттырахых. Тимэфэк Галъ сурэтхэр ттырахых. Тимэфэк Гагъ Сара Гагъ Сирэтхэр ттырахых. Тимэфэк Гагъ Сара Гагъ Сара

— Адыгэ быракъым, адыгэ шъуашэм ямафэхэр тиреспубликэ щыхагъэунэфыкіыхэу фежьагъэх. Ащ фэдэ Іофтхьабзэхэр пшіогъэшіэгъонха?

— СшІогъэшІэгъоных, лъэшэу тищыкІагъэхэу сэльытэ. Адыгэ шъуашэм и Мафэ Мыекъуапэ апэрэу зыщызэхащэм, «Налмэсыр» чанэу хэлэжьагъ, бжыхьэм ятІонэрэу мэфэкІыр тиІэщт. Шъуашэу зыщыслъэщтым непэ сегупшысэ.

— Диана, умакъэ зэхэтхэу сценэм укъыщыгущы!эу зык!и тырихьыл!агъэп...

Дианэ мэщхы. ОрэдыІоу зэрэщымытыр зыдишІэжьызэ, «Налмэсым» ехьылІэгъэ сурэтхэу плакатым итхэм яплъы.

— Къашъор ары сэ сыбзэр, — еІо Бэрзэдж Дианэ. — СигущыІи,

сымакъи адыгэ къашъомрэ адыгэ шъуашэмрэ ялъытыгъ. Сисэнэхьат сырэгушхо. Синэнэжъ къашъор шІу сигъэлъэгъугъэ. «Налмэсым» сызэрэхэтым гушІуагъо къысфехьы. Къызэрэптхыщтыр сшІэрэп, ау «Налмэсыр» зэрэзгъэлъапІэрэр, сызэрэрыгушхорэр къыхэбгъэщыхэ сшІоигъу.

— Мыекъопэ къэралыгъо технологическэ университетым заочнэу ущеджэ.

— Ары. Я 4-рэ курсым сынэсыгъ. Искусствэр сикІасэми, сэнэхьат лые щымыІ зыльытэрэмэ адесэгъаштэ.

— «Налмэсым» иартистхэм ныбджэгъуныгъэ адыуи!эу зэ къысэп!огъагъ.

— Опыт зиІэхэу Хьакъуй Анжелэ, Хъут Ларисэ, нэмыкІхэм гъззетымкІэ «тхьашъуегъэпсэу» ясІожьы сшІоигъу. Нэгъой Мадинэрэ Хъут Сусанэрэ нахь къыспэблэгъэ сипшъэшъэгъух. УпчІэжьэгъу бэрэ тызэфэхъу, щыІэныгъэм цыхьэ щызэфэтэшІы.

— Анахьэу угу рихьырэ шхыныгъор уипшъэшъэ-гъумэ яоlya?

Адыгэ щыпсымрэ пІастэмрэ.

— «Налмэсым» икъашъомэ нахь къахэбгъэщырэр.

— Кавказ лъэпкъхэм якъэшъо зэхэт.

— Уикіэсэ адыгэ орэдыр...

— «Налмэсыр къэшъо» зыфи-Іорэр дахэ.

— Тиорэдыlомэ нахь къахэбгъэщырэр хэта?

— Нэхэе Тэмар ыкІи Куштьэкьо Сим. Тильэпкь искусствэ льызыгьэкІуатэрэмэ сшІогьэшІэгьонэу сальэпльэ, тарихьым зыщысэгьэгьуазэ.

— Диана, анахьэу угу римыхьырэр.

— ПцІы зыусыхэрэр, нэпитІу зиІэхэу шъорышІыгъэм дихьыхыхэрэр згъэныбджэгъунхэу сыгу къысиІорэп. УигушІуагъо къыбдэзыгощын зымылъэкІыхэрэм, шъугъуалэхэм сафэсакъы.

Ціыфым анахьэу хэплъэгъонэу узыфаер.

— Шъыпкъэныгъэр, шІушІагъэр, тихэбзэ дахэхэр.

— «Налмэсыр» сыда зэбгъапшэрэр?

— Адыгэ Республикэм ыцІэ льагэу зыІэтын зыльэкІышт ансамблэу сэльытэ. «Налмэсыр» зыми езгьапшэрэп, республикэм ынапэу щыт.

— Лэжьапкіэм тытегущыіэрэп...

— Сисэнэхьат къыхэсхы зэхьум лэжьапкІэм сегупшысэщтыгъэп. «Налмэсыр» ишъуашэхэмкІи, икъашъохэмкІи нахь дахэ хъунэу сыфай.

— Уигухэлъышіухэр къыбдэхъунхэу, насыпышіо ухъунэу сыпфэлъаlo.

— Тхьауегъэпсэу. *ЕМТІЫЛЪ Нурбый*. Зэхэзыщагъэхэр: Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо Совет — Хасэр, иминистрэхэм я Кабинет

Къыдэзыгъж Іырэр:
Адыгэ Республикэм лъэпкъ Іофхэмк Іэ, Іэк Іыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэпкъэгъухэм адыря Іэ зэпхыныгъэхэмк Іэ ык Іи къэбар жъугъэм иамалхэмк Іэ и Комитет Адресыр: ур. Крестьянскэр, 236

Редактор шъхьаІэм ипшъэрылъхэр зыгъэцакІэрэр иапэрэ гуадзэу

> АУЛЪЭ Руслъан

ПшъэдэкІыжь зыхьырэ секретарыр НЭПШІЭКЪУЙ Заур

> Редакциер зыдэщыІэр: 385000.

къ. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр: приемнэр:

52-16-79, редактор шъхьаІэм иапэрэ гуадзэр:

52-49-44, редактор гуадзэрпшъэдэк Іыжь зыхьырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail: adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхьаты-

гъэр:
Урысые Федерацием хэутын ІофхэмкІэ, телерадиокъэтын-хэмкІэ ыкІи зэлъы-ІэсыкІэ амалхэмкІэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чІыпІэ гъэІорышІапІ, зэраушыхьатыгъэ номерыр ПИ №10-3892

Зыщыхаутырэр

«Полиграф-ЮГ», 385000, къ. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

> Пчъагъэр 4160 Индексхэр 52161 52162 Зак. 2207

Хэутыным узщыкІэтхэнэу щыт уахътэр Сыхьатыр 18.00 ЗыщыкІэтхэгъэхэ уахътэр Сыхьатыр 18.00